लिङ्ग पुराण

पेज - 5 (पृष्ठ व आपस में चिपके हुए हैं)

पत्नीशोक: मात्रात्परायणं यदातदाशास्ति

... ...

पश्यवालंमहाभागंवाक्यमयीजलेक्ष

13×18×0.1 cm.

PRINTED BOOK

THE VEDIC PATH

Quarterly Journal of Vedic, Indological and Scientific Research

Gurukula Kangri Vishwavidyalaya,

HARDWAR

To,

If not delivered, please return to :

Dr. R. L. Varshney

Editor, Vedic Path

'Dreamland'

P. O. Gurukula Kangri-249 404

HARDWAR, U. P., INDIA.

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

लिङ्ग पुराण
पेज - 5 (पन्ने व आपस मे चिपके हुए हैं)
पत्नीशोक: माज्ञात्परायणं यदातदाशास्ति
... ...
पश्चकालं महाथागंवाबपमयीजलेक्ष
13×18×0.1 cm.

58

PRINTED BOOK

THE VEDIC PATH

Quarterly Journal of Vedic, Indological
and Scientific Research
Gurukula Kangri Vishwavidyalaya,
HARDWAR

To,

____

____

____

If not delivered, please return to :
Dr. R. L. Varshney
Editor, Vedic Path
'Dreamland'
P. O. Gurukula Kangri-249 404
HARDWAR, U. P., INDIA.

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

लि॰
ग॰ पु॰
१०२

यथाररीतः पत्नी शक्तेः मातापराशरं यदा तदा पाक्षिस्त्व स्ववती गर्भे महीतले शक्तिस्य ज्ञात ततोऽुः स्वेपि
द्वादशवनितिस्थो मातृभिः सहपुत्रगणान्मात्रादित्ये विवभास्करः ययाज पितृलोकस्थो वसिष्ठो मुनिपुंगवः
जगृहस्तदापि पितरोदनलस्तु पितामहाः प्रपितामहाश्च विप्रेन्द्रास्त्ववती गोपराशरे ये ब्रह्मवादिनो मौन
न्नतरिविदेवताः पुत्रगाधाश्च महज्जः पुष्पवर्षं तत्खेचराः पुत्रे पुत्रात्मसानेतव प्राणेहे विषमे द्विजाः आश्र
मेघुमनीनांच विनेदुर्हर्षसंयुते अवतीर्णे यथावेदा ज्ञानाम्भोनिधि पराशरः
लादिवाकरः समाभवेद्ः स्वभवत्तद्वत्रं स्मालयाद्विजाः दृष्ट्वा पुत्रं यतिं स्मृत्वा तत्कं यस्यामने स्तथा मातृ
द्वातमयं बालापरामरमतिस्तुतिं विलापविह्वलालोलाहृष्यन्ती माललापद्धा हावसिष्ठस्तनञ्ज ववितुतः
पश्यपुत्रमनयं सहाभजेः सत्यमदीनवदनो हि पुत्रः पुत्रदर्शन पराभिमाप्रभो शक्तेस्तवस्ततंपश्य
भ्रातृभिः सहपुत्रस्त्वं यथामाहेस्वरोपश्यतस्मगतो हर्षितानततः अदृश्यन्त्यास्तदालापं वसिष्ठो मुनिसत्त
मः श्रुत्वास्त्रुषामवाचेदं मारोदीरितिदुःखितः आह्वयातस्यमाशोकं वसिष्ठस्य कुलांगना मत्कस्यपालयहा
लेवालाबालमृगेन्द्रगणा दृष्ट्वा स्वमात्रं प्राह श्रासताभरोदिना श्रामत्रामा कुलसाधी वाष्पपर्याकुलेक्षणा
परामृश्यवाच आहमंगलभूषणोविनादृश्यापि स्यनशोभते वक्त्रमहोसितवाष्पकाशणांवेद्विविवर्जिते
नधावेशो मातर्भीताकथंयस्का अगुलाभरणांतिच श्रासीनाभवद्दीनेवक्त्रमहेसिशोभने अदृश्यन्ती
[illegible] स्वजातस्यहतस्यमा नकिंचिदवदीत्पुत्रं श्रुभं वायदिवेतरं अदृश्यन्ती पुनःप्राहशाक्ते यागतवा

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

व ब्रह्मान्तनार्यसूनोः आनंदयतो दिक्षु सिमं मुनींद्रः संनिश्चितपादि ततःपावीं सूतरूनव
पवत्नुधामुपालभमानिःसाक्रंपत्नीस्थिता अदृश्यंती वसिष्ठस्य प्राहतयोपितृवत वैधव्यजीवि
तेचाप्यमनेर्यःसुव्रतेमम जीवितेयत्नदेहस्यरक्षणाङ्गीकृतस्यतत् अदृश्यंत्यावाचमयायदि
मुनिश्चेष्टजाबवैनिश्चितं स्वकं ममाशुभंशुभं देहकर्थविनयालयाम्यहं पुत्रामद्रःखं यायाग्रजीसाश
गीनात्रसंशयः स्यानेद्रःखमहंजाजीयतःपुत्रीमनेन्तव अहोडुतमयात्रष्टेद्रःखधाचोहाहंविभो
द्रःखंपात्रीभवाम्यद्यब्रह्मसहृतोजगद्गुरोः तथापिमत्नेरहिताग्राग्नारीमापदंभवेत् दिवाभीतश्च
यैरुपरिभूताभविष्यति पितामातापतिःपुत्रःश्वशुश्वश्रूरणवच पतेनत्यवाःस्त्रीणांभर्ताविंधुःप
रागतिः आत्मनोयद्दिकांक्षितमर्छेमित्यथधंद्रितेः नदण्यत्रब्रह्मणाप्यासीत्नतःशक्तिःस्थिताद्य
अहोतिममकाठिन्यमत्नसोमुनिपुंगवाः पतिशापसमंत्यक्ताजीवामित्वजन्नायतः वसिष्ठाश्र
ममाश्रिमसूनुसूतातयथालता निर्मूलापितांसातशक्तिहीनाप्यहंतथा स्नुषावाक्यनिश
म्यैवंवसिष्ठोभार्ययासह तदावक्रेमतिंधीमानगंतुंस्वाश्रममाश्रमी कृच्छ्रात्सभार्योभगवान्
वसिष्ठःस्वाश्रमंशुभे अदृश्यंत्यासमंधीमानसंविवेशासचिंतयत् सागर्भेपातयामासकथंचि
न्मुनिपुंगवाः जलसंतानपार्थायशक्तिपत्नीसमाहिता अथयस्माततनयसोमुपहतिशाशि
प्रभं शक्तिपत्नीयथाशक्तिःशक्तिमंतमरुंधती अहतस्मादितिविस्मयंयथास्वाहापरानने अश्रि।

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

शुक्लांबरधरस्त्वं भस्मयज्ञोपवीतेन भस्मनाल्पानुलेपनः गुरुपादरजोविद्वान् विदन्तोऽथमत
शोभविष्यति नायकः पंचभूतानां वाङ्मनश्चरणद्वयः ४७ श्रोत्रं जिह्वा नयनाघ्राणं वेतोप्रत्यक्कर्णौ
हिसत्थैवच शिरःपाणिस्तथापार्श्वे पृष्ठोदरमनंतनं ४८ जंघे शिश्नमुपस्थं च पायुश्च मे
ढ्रंनथैवच त्वचं मांसं च रुधिरं मेदः स्यानंनथैवच ४९ शब्दः स्पर्शश्च रूपं च रसो गंधस्त
थैवच भूतानि चैव शुद्ध्यंतां देहे मे द्वादयस्तथा ५० शुद्धेषाणं मनोतानं शुद्ध्यंतामेशिवेब्व
या हुत्वाग्नेन समिद्भिश्च चरुणा च यथाक्रमं ५१ उपसंहृत्य रुद्राग्नेर्गृहीत्वा भस्मयत्नतः
अग्निरित्यादिनाधीमान् विमृज्यांगानि संस्पृशेत् ५२ एतद्यस्माद्भुपते दिव्यं व्रतं पाशविमोचनं
ब्राह्मणानां समनाशोक्तं क्षत्रियाणां तथैवच ५३ वैश्यानामपि योगेन यतीनां च विशेषतः
वानप्रस्थाश्रमस्थानां गृहस्थानां सतामपि ५४ विमुक्तिर्विधिनानेन दृष्टा वेदस्तवागारे
अग्निरित्यादिना भस्म गृहीत्वा ह्यग्निहोत्रजं ५५ सोऽपि प्रयत्नतो विप्रो विमृज्यांगानि संस्पृशे
त् भस्मच्छन्नोऽपि यो विद्वान् महापातकसंभवैः ५६ पापैर्विमुच्यते सद्यो मुच्यते नात्र सं
शयः [illegible] धमग्नेर्यतो भस्मवीर्यवान् भस्मसंयुतः ५७ भस्मस्नानरतो विप्रो भस्मशायी जितें
द्रियः [illegible] पापविनिर्मुक्तः शिवसायुज्यमाप्नुयात् ५८ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन भस्मांगं प्र
[illegible] रेकारेण कर्तव्यं त्वंकारं तथैवच ५९ नतत्वमतिदेवेशो ब्रह्मणा यदि केश

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

लिं॰
ग॰ ७
२४५

...स्रोमस्तु यातीत्यममभक्तोऽमरानने १० तेषां चैवैश्वकर्मावैस्वयाति नवकालिवं गृहः
वः ...गोपि विशुद्धात्मा कुर्याद्वेदुयः ११ एतत्कर्मक्रियातस्य दानं स्नानं तथैव च निः
...भक्तिं तस्य च यामभक्तिं नेतुं तं तस्मात्सर्वेषु कार्येषु विप्रांश्चार्चयेद्बुधः १२ अयाचकोभ
गवान्...नाद्यैः ...१३ ...सर्वज्ञो ...भगवान्जगत्पतिः ब्रह्मणेवं
प्रसादात्...पद्मनाभ गिरीश्वरः १४ मया...स्वायंभुवो मनुः ब्रह्मणि
...तं हृदं न हृदः ...१५ रुद्राध्यायेन देवेशं देवदेवमुमापतिं देवोपि देवानां लो
कानां...१६ ...श्रीमहादेवे भोक्तारं...॥ इत्यादि महापुराणे
लैंगे रुद्रमाहात्म्ये...विवरणे १७ सूत उवाच तत्प्रभं श्री...तपस्य...ध्यानं ब्र
...श्री...तवैव १ प्रागेव केन मार्गेण...जनितो ये हि जातिभिः...
...मन्त्रे...२ कस्यापि कारः प्रजायां ब्राह्मणस्य कथं प्रभो तद्विया
...३ श्री स्कन्दाणां कथं वा...गोलादिनां तथा हि नायजग
...४ सूत उवाच तेषां भावं समालोक्य मुनीनां नीललोहितः प्राह
...मंडलस्थः सदाशिवः ५ मंडले...देवदेव...देवानुग
यः सर्वे...कोटिसमप्रभं ६ अष्टबाहुं चतुर्वक्त्रं द्वादशाक्षं महाभुजं ...नारीश्वरं...
तेह

जटामुकुटधारिणं ७ सर्वाभरणसंयुक्तं रक्तमाल्यानुलेपनं रक्तांबरधरं शुद्धं [illegible]
[illegible] ८ तस्य पूर्वे तु संपीतं मम [illegible] कृष्णान्तकं प्रबोधं ददृशां [illegible] जननं [illegible]
द क्षकरान मम्य शंखासा मालाम माहुतं रक्तसमक्ष जटामुकुटमन्ते रविकुमध्यमं ९ भस
नेत्रा मसे नालं च वरदं निग्रहापिणं पश्चिमे वदनं तस्य गोक्षीरधवलं शुभं १० मुक्ताफलसम
दैवेतैरे भूषितं तिलकोज्ज्वलं सद्योजातमयं दिव्यं भास्वन्मसमरातिरणः ११ आदिमसद्य
नोपस्थानं तत्पूर्वकं च पूर्ववत् १२ तोधनीपार्श्वे मे भागे मंडलस्य प्रजापते १३ ध्यायेनी
चकोरेश मेकवक्त्रं चतुर्भुजा १४ सर्वाभरणसंपन्नाः शंखपः समलंकृताः ब्रह्माणं दक्षि
णभागे दिलं वामे जनार्दनं १५ स्वस्थन्नुः सामभागेण मूर्तिर्मध्यमयं शिवं ईशानं च वरदं देव
[illegible]घरं परमेश्वरः १६ पद्मासनस्थं च वरदं धर्मज्ञानोसमन्वितं चैतन्येश्वर्यसंयुक्तं प्रभूते
निर्मले तथा १७ तारे सर्वेश्वरं देवमाराध्य परमेश्वरं [illegible] सितपंकजमध्यस्थं दीप्तो [illegible]
वृतं १८ [illegible] तेषांदि [illegible] देवी [illegible] मध्ये कनकसंनि
[illegible] विंदु [illegible] विमलां [illegible] विफलां [illegible]
[illegible] देवी [illegible] सोम [illegible] देवं [illegible] मनोवरं २१ बृहस्पतिः
[illegible] तेजस्मानि [illegible] मंदं [illegible] समंतान्न [illegible] सदा २२ सूर्यः [illegible]

लिं
ग.पु.
२८५

...ला ता ङ्गुमाहरं ... [illegible] ...निशेवालितन्मध्यं मवलाकरं २४ इद्वै वतुनयः सर्वे देवा
दंष्ट्राग्रं हस्ताग्रे जरिवराः सर्वे भक्ता ... [illegible] ...नः ध्वनः २५ ... [illegible] ...निधिरिहाभिवीरदं
... [illegible] ...नमः शिवाय रुद्राय ... [illegible] ...यदत्ते मे ... [illegible] ...यस्यापि पि वि
... [illegible] ... २१ नवशाखायां नृतं वंदे ... [illegible] ...भास्करं शिवं
छायां इह से अभूते विमले स्तारेश्वारा ध्येय ... [illegible] ... २७ अमोघो विष्णु तां वंदे वंद्यां देवसर्वलोकमूर्ती आदि
दीप्तां सहस्त्रां जयां भद्रां विभूतिं विमलां ... [illegible] ... २८ ... [illegible] ...जयां भद्रां संध्यां सावित्रीमेव च विलसा... [illegible] ...नरां दे
सं भास्करं भानुं रविं वंदे दिवाकरं २९ उमां ... [illegible] ...ब्रह्माणं केशवं हरं सो मादिदेवं च यथाक्रमेण
वीवो पिनीं प्रणमाम्यहं ३० आप्यायिनीं च वरदां ब्रह्माणं केशवं हरं सोमादिदेवं च यथाक्रमेण
... [illegible] ...क्रमेण ३१ स्मरामि देवं च विमंडलस्थं सदाशिवं शंकरमादिदेवं इंद्रादि
देवान्तथैव ... [illegible] ...अज मादिदेवं ३२ ... [illegible] ...यथाक्रमेण वज्रादि
... [illegible] ...सिंदूर वर्णाय समंडलाय सुवर्ण वज्राभरणाय तुभ्यं ३३ पद्माभनेत्रा
... [illegible] ...रथं च समाश्व रूणां च वीरं गणं तथा ... [illegible] ...
... [illegible] ...नारायणाकारणाय ... [illegible] ...दर्गाणतथैव ... [illegible] ...
मेण ३४ ... [illegible] ...स्मरामि विंवं नवदेवस्य ... [illegible] ...स्मरामि विंवानि यथा ... ३५
... [illegible] ...नः ३५ ... [illegible] ...स्मरामि ... [illegible] ...ने यथा भूषणानि ... ५
क्रमेण रत्नानि ... [illegible] ...लोचनानि ३६ ... [illegible] ...

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

दंष्ट्राकरालं नदिवा ववक्त्रं विघातमसंदेस भयंकरं च २८ [illegible] सराणि द्रव्याणि रतं द्विजानं [illegible] उदत्तातथः
दैत्यवक्त्रो गणाभक्तनेच । सोमं सितं भूजिज्ञ न ग्निवर्णं चामीकराभं तुषपिंडलं तं २८ [illegible]
हस्याति कांचनसंनिकाश गुह्यकेसिनं कलत्रं च मंदं स्मरामि [illegible] महगतेक
रं २९ सर्वेषां मंत्र पर्यंत महादेवं चमाल्करं पृष्टेः स्ववर्णाभवमाराधेन मस्त्येन वेषेन शुभे
णा सदा ३० पांडुरं [illegible] भगवन्ब्रवीत नमः शिवाय देवाय
ईश्वराय कपर्दिने ३१ [illegible] सूत उवाच यः शिवं मना
लं देवं संपूजयेत समाहितः ३२ [illegible] इत्थं शिवेन सा
युज्यं लभते नात्र संशयः ३३ इत्यादि महापुराणे लिंगमंडलस्य रुद्रवक्त्रविवरणं २५
सूत उवाच अथ रुद्रो महादेवो मंडलस्थः पितामहः एवं वै ब्राह्मणानां तु क्षत्रियाणां विशेष
तः १ वैश्यानां चैव शूद्राणां [illegible] स्त्रीणां चैवाधिकारो [illegible]
शयः २ स्त्रीशूद्राणां हि [illegible] ब्राह्मणो यदि
[illegible] एवं संपूजयेद्देवं ब्राह्मणाः शिवमीश्वरं [illegible] भगवान्रुद्रः [illegible] तप्यत ४
हद्रु [illegible] यः सर्वे शिव [illegible] महात्मा [illegible] विह्वलाः ५
[illegible] गतं देवानुनयस्तुतः [illegible] तस्मादभ्यर्चयेद्देवं [illegible] ६ यम

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

लिं॰ कामा[illegible]र्थं मन साक्षि[illegible] [illegible]कुः रोमहर्षण सर्वज्ञ सर्वशास्त्रभृतां वर: ७
गु.१ [illegible] महाभाग वाक्ये यवद सांप्रतं शिवेन देवदेवेन भक्तानां हितकाम्यया ८ वेदात्
[illegible]योगाश्च सर्वदा तपश्च विपुलं तथा देवदानवदुष्करं ९ अर्थदेशादि सं
युक्तं गूढ[illegible]मनिंदितं वर्णाश्रमकृतैर्धर्मैर्विपरीतैः कथितं नम १० शिवेन कथितं शा
स्त्रं धर्मकामार्थमुक्तये शतकोटिप्रमाणेन तत्र पूजा कथं विभो ११ श्रुतं योगाद्यो वाप्य
श्रोतुं कौतूहलं हि नः सूत उवाच पुरा सनत्कुमारेण पृष्टः शैलादिना मुने: १२ नंदीश्वरो
महादेव शैलादिः शिवसंमतः पृष्टोयं प्रणिपत्यैवं मुनिमुख्यैस्तु संवृत: १३ तस्मै सन
त्कुमाराय नंदिना कुलनंदिना कथितं यच्छिवज्ञानं [illegible]गवा: १४ शैवं संक्षि
प्य वेदोक्तं शिवेन परिभाषितं स्तुतिनिंदादिरहितं सद्यः प्रत्ययकारकं १५ गुरुप्रसादजं
दिव्यमनायासेन मुक्तिदं सनत्कुमार उवाच कथं पूजादयः शंभोर्धर्मकामार्थमुक्तये ५
वक्तुमर्हसि शैलादे विनयेनागताय मे सूत उवाच तं प्रेक्ष्य भगवान्नंदी निशम्य वचनं मु
ने: १७ कालवेलाधिकाराय मवदद्वदतांवरः गुरुतः शास्त्रतश्चैव मर्यादाधिकारं ब्रवीमि ह १८
गौरवादैव मंत्रे या शिवाचार्यमानायथा स्वयमाचरते यस्तु आचारे स्थापयत्यपि १९ तं
गुरुमन्वेषयेद्भक्तं [illegible] प्रियदर्शनं प्रतिपन्नजनानंदं स्तुतिस्तुति यथानुगं २० [illegible]तिः [illegible]

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्री॰
लिं॰ ग॰
पु॰

पुराणसंहिताकर्त्ता भवान्वत्स भविष्यति देवतापरमार्थं च यथावद्वेत्स्यते भवान् प्रवृत्ते च निवृत्ते च क
र्म्मण्यक्लमला मतिः मत्प्रसादादसंदिग्धा तव वत्स भविष्यति ततस्तु प्राह भगवान्वसिष्ठो वदतां वरः
पुलस्त्येन यदुक्तं ते सर्वमेतद्भविष्यति प्रयत्नस्य पुलस्त्यस्य वसिष्ठस्य च धीमतः प्रसादाद्वैष्णवं चक्रे पुरा
णं वै पराशरः षट्प्रकारं समस्तार्थसाधकं ज्ञानसंचयं षट्साहस्रसंमितं सर्ववेदार्थसंयुतं चतुर्थं
हि पुराणानां संहितासु सुशोभनं एतद्वः कथितं सर्वं वासिष्ठानां समाहितः प्रभावं शक्तिसूनोस्तु मयास्य
[illegible]तिपूर्वकाः इत्यादिमहापुराणे लैङ्गे महर्षि॰ चतुःषष्टितमोऽध्यायः ६४ ऋषय ऊचुः आदित्यवंशं
सोमवंशं वंशविदां वर वक्तुमर्हसि चास्माकं सूत लोमहर्षण सूत उवाच अदितिः सुषुवे पुत्र
मादित्यं कश्यपात् द्विजान् तस्यादित्यस्य चैवासीद्भार्याचतुष्टयं तथापराः संज्ञा राज्ञी प्रभा छाया पुत्रांस्ता
न्वदामि वः संज्ञा त्वाष्ट्री च सुषुवे सूर्यान्मनुमनुत्तमं यमं च यमुनां चैव राज्ञी रैवतमेव च प्रभा प्रभात
मादित्यात् छायां संज्ञा व्यकल्पयत् छाया च तस्मात्सुषुवे सावर्णिं भास्करात्मजं ततः शनिं च तपतीं च विष्टिं
चैव यथाक्रमं छाया स्वपुत्राभ्यधिकं स्नेहं चक्रे मनौ तदा मनुस्तेन क्षान्तवान्न यमस्तु क्रोधमूर्च्छितः स
न्ताडयामास वै पादेन यमो दक्षिणं यमेन ताडिता सा तु छाया वै दुःखिताभवत् छाया हि तेपदे ते
न्यस्मात्तदहं समस्ता निवारितोऽपि स्तुतम् मनसा दुःखिताभवत् छायाशापात्पदं चैकं यमस्य क्लिन्नमस
[illegible]यशोणितसंपूर्णं कृमीणां निचयैर्युतं मापगाकर्मणा सोऽपि जलकेनानिलाशनः प्रीताय

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

॥ मनोनमः श्रीतामादिश्रोत्स्यं मया वत्स पराशर लब्धमयाततेह्यानवांछाम मंत्रपूत श्रद्दधंती
महोमीगरत्न वत्स महामते माहंयतीकंपितरं वसिष्ठं पूज्य संवदा अन्वयः शक्तेलोवत्समममेगावित
त्वया पुत्रेणालोकान्जयतोस्ड्रोम ममायतनेत आगतः स महेशानजगतो प्रभवप्रभुं गामिष्याम्या
भिवयेशाश्रान्तभिः महेशांकरं एवपुत्रउपाम मयाप्राणिपत्यमहेश्वरं निरीक्ष्य भार्यासंदर्शिजगाम पितो
वशी एवमहर्षिपितरं हृष्टाभार्यावचःशंकरं तुष्टावनाभिरुद्भिर्भिः शाक्तेयः शापाभूवरां ततस्तस्मिन्महा
देवः कामांधकविमर्दनः अन्वपुत्रपवशाक्तेयतस्वांतरमीयत गतमहेश्वरेसाव्रशाम्यवपिनाकिने
ददाहराक्षसान्तावतलमवेशामश्रवित तदाहपोत्रयमत्त्रोवसिष्ठामनिमिहंते: श्रलमयतको पेन
ज्ञातक्रोधोममजहि राक्षसानापरा एतेपितस्तविहिनयथामूढानामेव भवति क्रोधोबुद्धिमतां नहि
हत्त्येततातकः केनयतः स्वकृतमभक्षुमान संवितस्मात्निमहतोवत्सक्लेशनमानवैः यशस्तपस्त
वक्षोपोनाशकाः स्मृतः अलंहिराक्षसैर्दग्धेर्दीनैरनपराधिभिः सत्रान्तेविरमत्वतत्तमसामगाहिसाधवः
एववासिष्ठवाक्येनशाक्तेयामतिपुंगवैः उपसंहृतवानसत्रमयुक्तश्चात्वगौरवात ततः प्रीतश्चभगवान
वसिष्ठोमुनिसत्तमः संप्राप्तस्तु ततापुत्र पुलस्त्योब्रह्मणः सुतः वसिष्ठेनचदत्तार्यः कृतासनपरिग्रहः ए
शामवावेदशाप्राणिपराशरं यस्मात्वयामहतियङ्गाकोपेसंतानस्मा त्वयातस्मात्समस्तानिम
वातश्शास्त्राणिवेत्स्यति सततेममनक्षेदं ऊहेनापियतः कोः न्यातस्मान्महाभागदद्यान्यमहावरे

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्री·
लिं·पु·
१३

णो ममात्मसमाणेपुत्रेममाराधनतत्परं मावहृष्ट्वामहादेवीपराक्रामतिद्युतिं दुःखान्मेक्लिन्नसर्वांगं
मामश्रुकलिलविलोचनम् लिंगार्चनविधौसक्तोहरकेशेतिवादिनं प्राहभक्तोस्मीशानकान्यारात्रातास
मा ईप्सितपत्रसकलप्रमोदप्रमेष्ठा त्रिप्राम्पवचनंतस्याप्राकरःसर्वदेहिनो भार्यामहायोनाप्राह
देवीहालाहलाशनः रत्नामनदिजबालफुल्लेदीवरलोचने दृष्टामेशेभिमरूपदर्शनेनत्वमपवदे
एवमुक्त्वागणेदेव्याभगवान्नीललोहितः बभूवादविस्मृहृष्टात्मासःअमःपरमेश्वरः ददौसदर्शनंतस्या।
मातिपत्र्यापीमतः सोपिदृष्ट्वामहादेवमानंदाश्रुविलोचनः निपपातचरणेस्य:पादयोस्तुसमा
हं धनभवान्याःपादौववंदेतुस्वगणोःसह सफलंजीवितंमेद्यब्रह्मासायास्वानंवाचमः रत्नाधेमाग
तत्वसमबालस्याकरः कोन्यःसमोमयालोकेदेवोवादानवोपिवा श्रुत्वैतस्मिन्महादेवेदृष्टाद
विस्मितेपितरभ्रातृभिःसार्द्धप्राकेयत्नपराशरः हर्षमंडलसकांपोविमानेविश्वरोविविधभ्रातृभिःस
हिते दृष्ट्वातत्नामचजस्थैव तदासमाहकोदेवःस्सार्पस्यमाश्रुरः वसिष्ठवचमाहेदृशदर्शनंततःपरं श
क्तेपश्यसुतेबालमानंदाश्रुविक्लितानेण श्रृदृष्यपतीवविप्रेंद्रवासिष्ठोपततानव अरुंधतीमहासाध्वीभर्त्तृ
व्रतपरायणा मातरपितरंचाभ्रातस्कृत्तमहामनेन देवाइप्रणाम्याहदेवदेवममात्वथ वसिष्ठवम
निश्रेष्ठशक्तिवैशाकराज्ञया वसिष्ठवमातिश्रेष्ठकल्याणीपतिदेवता अरुंधतीजगद्धात्रीतथागा
कितः शक्तिरुवाच भोवत्सवत्सविप्रेंद्रपाराशरमहाद्युते रक्षितोहंत्वयाताततगर्भस्थेनम

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

माता तत्र महातेजाः पिता वद स्वेति तं श्रुत्वा रुरोद सा वाक्यं पुत्रस्यातीव विह्वला अदृश्यन्ती स्तामता स्म
वति निपपात च श्रुत्वा वसिष्ठो विमना न दाशी तो अस्य वाक्यं विरुद्ध न दयालः शुश्रूयती चाश्रमवासिनस्तथा
येन्ये वसिष्ठाश्रमनीश्वराश्च भस्मितो वस्त्रस्मासाः पिता तव मृत्युरिति श्रुत्वा पराशरो धीमानाह मा माता विले
ह्नाः पराशर उवाच इव सर्वाश्च देवेशं त्रैलोक्यं सचराचरम् हत्वा न मातः पितरं दर्शयामीति मे मतिः
मातिश्रम्य वचनं तदा शुभेसस्मिता तनयमाह विस्मिता नभ्ये मनोदितिं ते निर्मीत्य साच्छच्छबभ वधर्मज्ञ।
विद ज्ञात्वा शक्तिस्वतस्याश्च संकल्पमुनिपुंगवः वसिष्ठो भगवान्प्राह पौत्रं धीमान्गुणनिधिः स्यान्ते पौत्र
मुनिश्रेष्ठ संकल्पस्तव सुव्रत तथापि श्रृणु लोकस्य क्षयं कर्तुं न चार्हसि राक्षसानामभावाय कुरु यत्नं च सुव्रत
वेनमः त्रैलोक्यं श्रुत्वा शाक्तेय प्रपश्यति किं तव ततस्तस्य वसिष्ठस्य नियोगाच्छक्तिनन्दनः राक्षसानामभा
वाय मतिं चक्रे महामतिः शुद्धं पृष्ट्वा वसिष्ठं च प्रणम्याथ क्रयतीततः कृत्वैव लिंगं शैलिकं पांसुना मुनिपौत्र
कः संपूज्य शिवमस्त्रेण त्र्यंबकेन शुभेन च जप्या चक्रीति रुद्रेशि शिवसंकल्पमेव च नीलरुद्रं च शाक्तेयो जप्या।
त्वरितं यथाविधि वामीयं पञ्चमं भवपञ्चब्रह्मस्ततैव च होतारं लिंगसूक्तं च शिरपव च अष्टावाध्यं वरु
द्राय दत्त्वा मध्यं यथाविधि पराशर उवाच भगवन् राक्षसानाहं मद्भुतेनान्तरिपौ च पितामह महातेजा भ्रा
तृभिः सह शंकर दृष्टुमिच्छामि भगवन् आत्मभिः पितामह एवं विज्ञाय लिंगं प्रणिपत्य महेश्वरः हारुद्र
रुद्र रुद्रेति रुद्रेति च नेत्रहा भगवान् रुद्र दत्तोसा मा माहृ शंकरः पश्य बालमहाभागो वाष्पपर्याकुलेक्षण

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA